

dige Folk, som de skulde være. Stod det til dem, vare alle vi, som kalde os Socialdemokrater — specielt os — dømte til spanske Støvler, Tommeskruer o. s. v., alle de rare Ting, som vi nu kunne se i Folkemuseet og den Slags Steder. Jeg mener, at, naar der sker saadanne Udslag af fanatisk Sygelighed hos en enkelt Præst, bør det ikke gaa upaataalt hen, og i alt Fald haaber jeg da, at den ærede Kultusminister vil have det fordomsfri Syn paa de Forhold, at han ikke vil tillade, at Præster optræde saa ensidig, som de her have gjort.

Sigurd Berg: Det ærede Medlem for Bornholm Amts 2den Valgkreds (N. I. Jensen) udtalte i Gaar, at han fandt, det nu maaske kunde være tilstrækkeligt med Udtalelserne om Tilfredshed og Glæde i Anledning af det Systemskifte, som skete i Sommer. Jeg tror nu, at det ærede Medlem har Ret, for saa vidt Ministeriet angaar; jeg tror, at hvis Ministeriet har været i Tvivl om, at det blev hilst med stor og intensiv Tilslutning, ikke blot fra dets Parti, men langt ud derover, saa er den Tvivl vegen, efter at det her i Salen har hørt Ordførerne fra de forskellige Partier, saa for saa vidt behøvedes der jo visselig ikke yderligere Forsikringer her fra dette Tings Side. Men Forholdet er jo i dette Tilfælde dette, at vi staa over for noget meget dybt og indgribende, noget, der betyder noget for hver enkelt, som er Deltager i det politiske Liv, ikke blot Deltager som Rigsdagsmand, men Deltager som Pressemand eller som Vælger; det er saa dybt indgribende, siger jeg, at det er naturligt, at der kan føles en Trang hos alle, der have politisk Interesse og have deltaget i politisk Arbejde, til at faa Lov til at give deres Glæde Udtryk gennem deres egne Ord. Ved jævne, dagligdags Ting er det jo lettere for de enkelte at finde sig i, at en enkelt tolker alles Følelser; men ved saadanne gennemgribende Forandringer som den, der her er sket, maa Glæden have Luft fra de mange. Jeg vil derfor ogsaa for mit Vedkommende gerne have Lov til at begynde den første Tale, jeg holder i det danske Folketing, med at ytre min levende Glæde over det Systemskifte, vi have faaet, og ikke blot over Systemskiftet, om jeg end sætter dette i Spidsen, men men ogsaa over Ministeriet i og for sig, dette saa udmærket sammensatte Ministerium. Det er ikke en Glæde, der er uden Vemød. Den Kamp, som vi nu staa ved Afslutningen af, har jo kostet mange gode og sunde Kræfter, og de, som have haft

Løjlighed til at staa Kampens Centrere nær, ville stærkere eller mindre stærkt komme til at tænke tilbage paa de mange Kampens Aar, der nu ere omme. Men naar det er sagt her fra Ministerbordet og ogsaa fra andre Taleres Side, at Fortiden skal ikke forbitre vort Sind, vi skulle vel ikke glemme den, men skulle dog stræbe at se bort fra den under vort daglige Arbejde her, saa vil jeg ogsaa gerne understrege dette og give det min fulde Tilslutning. Fordi man gør det, søger man jo ikke at skabe en kunstig Fred; der vil jo blive Kamp ogsaa i Fremtiden, men der kan jo ogsaa kæmpes uden just den Bitterhed, som vi have mærket de mange Aar igennem. Der staaar paa Reventlows Monument i Frederiksborg de Ord: Man skal skrive i Sand, hvad de gamle led. Det tror jeg ikke man skal gøre, jeg tror, det er et taabeligt Folk, der skriver sin Historie saaledes, at den ikke staaar prentet for Eftertiden. Jeg synes, at vi skulle skrive disse Kampens Aars Historie saaledes, at Folket i Fremtiden lærer deraf, thi jeg tror, at naar Folket har kunnet holde ud i den lange Kamp, saa har det været, fordi Fortidens Uret har manet det i Kampen, og saaledes tror jeg ogsaa, at man i Fremtiden maaske kan have Brug for at gøre disse Erfaringer; man har samlet i Kampens Aar, levende for sig.

Men deler jeg saaledes til fulde den store og almindelige Glæde, som har givet sig Udslag paa saa mange Maader baade i Sommerens Løb og i den lille Del af Rigsdagssamlingen, der nu er gaaet, saa vil jeg dog tillade mig at sige, at denne Glæde, synes jeg, skulde forenes med en anden Følelse over for den Gerning, som nu forestaar, nemlig Følelsen af, at det nu gælder at væbne sig med Taalmod. Jeg har tidligere paa andet Sted gjort denne Betragtning gældende, og jeg har set den angrebet fra Højres Side. Jeg tænker ikke her saa meget paa den almindelige Valgrets Højre, thi dette Højre har særlige Vilkaar; under Forhold som vore nuværende laaner det lettere Øre til de Krav, som rejses, og paavirkes lettere af de Stemninger og Strømninger, som ere oppe, end det privilegerede Valgrets Højre. Nej, jeg tænker paa dette sidst nævnte Højre; fra dets Side er den Betragtning gjort gældende, at man kunde ikke forene Glæden og den rige Forventning i Anledning af Systemskiftet med at vise Taalmod. Jo, det mener jeg netop, man kan. Sagen er jo nemlig den, at efter saa mange Aars Stilstand virker Systemskiftet saaledes, at der rejses paa